

بسته کار آفرینی
طرح خشک کردن
و بسته بندی گیاهان دارویی

۱۱

مع من بیگدلی
معصومه در افشار
داوود حاجی میرزا رحیمی

مشاور کار آفرینی: عبدالله مخبر دزفولی، داوود حاجی میرزا رحیمی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سازمان توسعه و ترویج کسب و کارهای کوچک

سرشناسه	: بیگدلی، محسن، ۱۳۳۶-
عنوان و نام پدیدآور	: بسته کارآفرینی طرح خشک کردن و بسته بندی گیاهان دارویی
مشخصات نشر	: تهران: اسرار علم، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۹۶ ص: مصور (رنگی)، جدول: ۱۴/۵*۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۹۱-۵۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیهای مختصر
یادداشت	: فهرسنویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شناسه افزوده	: پورا فشار، معصومه، ۱۳۵۸-
شناسه افزوده	: حاجی میررحیمی، داوود، ۱۳۴۹-
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۷۵۸۵۰

بسته کارآفرینی طرح خشک کردن و بسته بندی گیاهان دارویی

مؤلفان: محسن بیگدلی، معصومه پورافشار، داوود حاجی میررحیمی

مجری مسئول: حسن نظریان

مشاور اقتصادی: هرمز اسدوند

مشاور کارآفرینی: عبدالله مخبر دزفولی، داوود حاجی میررحیمی

ویراستار علمی: علی محمد عموی

ویراستار ادبی: علی شاه شجاع

صفحه آرایی: موسسه فرهنگی هنری طنین واژه هنر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ: صادق

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۹۱-۵۸-۳

تهران، میدان انقلاب اسلامی، خیابان لبافی نژاد غربی، پلاک ۳۰۰

۰۹۱۲۸۰۲۵۵۱۴-۶۶۹۲۵۳۲۰-۶۶۹۴۷۱۹۳

فهرست

۷	تقریر
۹	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۲۴	داروهای گیاهی
۲۴	بوجاری
۲۵	بوجاری کردن گیاه دارویی
۲۵	بسته بندی
۲۵	دستگاه‌های بسته‌بندی
۲۶	کاربردهای گیاه دارویی
۲۶	بررسی عرضه محصول
۲۸	بررسی تقاضا
۲۹	بررسی نهایی بازار
۳۰	مواد اولیه و تأسیسات مهم
۳۲	تعیین محل اجرا و ایجاد کارخانه
۳۲	خدمات زیر بنایی منطقه
۳۳	بررسی جنبه‌های زیست‌محیطی
۳۳	تصفیه فاضلاب‌های صنعتی و بهداشتی
۳۳	تلاش برای جلوگیری از آلودگی
۳۴	رفع مواد زاید جامد

۳۴	توسعه فضای سبز
۳۴	استفاده از تکنولوژی روز و عدم به کارگیری تکنولوژی غیر کارآمد
۳۷	منابع نیروی انسانی
۳۷	ماشین آلات آماده سازی و بسته بندی داروهای گیاهی
۳۸	قابلیت های ماشین بسته بندی گیاه دارویی
۳۹	برنامه اجای و بودجه بندی
۴۰	برآوردها و تجزیه و تحلیل مالی
۴۴	روش مطالعه، تحه و بیان مطلب
۴۵	برآورد سرمایه گذاری بابت
۴۵	زمین
۴۵	الف) هزینه های مستقیم سرمایه گذاری ۱,۱,۹ زمین
۴۵	هزینه های محوطه سازی و احداث ساختمان ها
۴۶	هزینه تاسیسات زیر بنایی
۴۷	هزینه وسایل نقلیه و وسایل اداری
۴۸	هزینه خرید تجهیزات و ماشین آلات اصلی و بردنار و گمرک
۴۹	هزینه های قبل از بهره برداری
۵۰	هزینه های پیش بینی نشده
۵۱	برآورد سرمایه در گردش (working Capital)
۵۲	برآورد هزینه عملیاتی تولید
۵۲	برآورد هزینه سالیانه حقوق پرسنل
۵۳	برآورد هزینه سالیانه تامین مواد اولیه
۵۳	برآورد سالیانه آب، برق و گاز
۵۴	برآورد هزینه سالیانه تعمیر و نگهداری
۵۴	برآورد هزینه سالانه قطعات یدکی
۵۴	برآورد هزینه های اداری، توزیع، فروش و تحقیقات بازار

- ۵۴ برآورد هزینه سالیانه بیمه
- ۵۵ هزینه‌های غیر عملیاتی
- ۵۵ برآورد استهلاک سالیانه سرمایه‌گذاری
- ۵۵ هزینه‌های مالی طرح
- ۵۶ برآورد قیمت تمام شده به تفکیک هزینه‌ها
- ۵۶ محاسبه سود و زیان و جریان نقدی طرح

www.ketab.ir

پیشگفتار

رویکرد اکثر کشورهای جهان به موضوع کارآفرینی، موجب اتخاذ سیاست‌های توسعه کارآفرینی در بخش‌های مختلف شده است. توسعه فرهنگ کارآفرینی، حمایت از کارآفرینان، ارائه آموزش‌های مورد نیاز به آنان و انجام تحقیقات و پژوهش‌ها لازم در این زمینه برای حل مشکلات مختلف اقتصادی و اجتماعی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است.

کارآفرینی یکی از بخش‌های جدید در دهه اخیر بوده و در ایران نیز به لحاظ سهم بالای جوانان، اهمیت کشور و مشکل بیکاری آنها، یکی از محورهای اصلی در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌های دولتی می‌باشد. در پرتو کارآفرینی می‌توان با یک برنامه‌ریزی راهبردی، گام‌های اصولی و پایه‌ای برای رونق اقتصادی در جهت نیل به اهداف توسعه‌یدار برداشت.

بدین منظور، ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به تشکیل کارگروه تخصصی توسعه فناوری و کارآفرینی گیاهان دارویی و طب سنتی اقدام نموده است. این کارگروه در راستای اجرایی کردن اهداف پیش‌بینی شده در سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی و با تمرکز ویژه بر ارتقاء و توسعه سطح فناوری و دانش تولید گیاهان دارویی و کارآفرینی و اشتغال پایدار شکل گرفت. یکی از رویکردهای این کارگروه تهیه بسته‌های کارآفرینی در حوزه‌های مختلف گیاهان دارویی و طب سنتی بود که بدین منظور شیوه‌نامه‌ای براساس دیدگاه

متخصصان و اعضاء ستاد گیاهان دارویی تدوین و متناسب با آن بسته‌های کارآفرینی تهیه گردید که در ادامه توضیحات بیشتری در این خصوص ارائه می‌شود.

هدف از تدوین بسته‌ها، افزایش کارایی، بهره‌وری و در کل تحول اقتصادی در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی در سایه اهداف توسعه پایدار، ظرفیت‌سازی و توانمندسازی بوده است. در واقع کارآفرینی در حوزه گیاهان دارویی و طب سنتی می‌تواند در ب اهداف عمومی، در راستای ارتقای سلامت و تامین بهداشت غذایی، توسعه کاشت، داشت و برداشت و فرآوری، ارتقای بهره‌وری و بهبود کمی و کیفی تولیدات، ارتقای بهره‌دها و برنامه‌های کلیدی می‌تواند با تغییر در سیاست‌گذاری‌ها و فراهم ساختن زمینه‌های برنامه‌ریزی و توسعه کارآفرینی در بلند مدت نتایج مطلوبی داشته باشد که در این باره می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

• ایجاد اشتغال مولد و پایدار در حوزه گیاهان دارویی.

در حال حاضر علاوه بر بیکاران به علت بالا رفتن نسبت نیروی کار به زمین و فصلی بودن فعالیت‌های کشاورزی همواره یک نوع بیکاری پنهان در حین دوره فعالیت کشاورزی و یک نوع بیکاری فصلی در روستاها وجود دارد. ایجاد بسته گیاهان دارویی به علت ماهیت اشتغال‌زایی، می‌تواند برای گروهی از روستاییان به ویژه فارغ‌التحصیلان، اشتغال مولد و دائم و برای بیکاران فصلی، اشتغال موقت ایجاد نماید.

• ایجاد تنوع در اقتصاد کشاورزی و روستایی، بسته‌های کارآفرینی تهیه شده منجر به تنوع شغلی و ثبات بیشتر درآمد کشاورزان و روستاییان خواهد شد.

• کاهش فقر و توسعه کارآفرینی باعث افزایش درآمد سرانه کشاورزان و افزایش تولید ناخالص ملی، افزایش پس انداز، سرمایه گذاری، مصرف و تولید سرانه میشود؛ به عبارت دیگر، افزایش رفاه و ارتقاء سطح زندگی کشاورزان روستاییان بدین وسیله محقق خواهد شد.

• افزایش کارآیی و استفاده از منابع تولید و پتانسیل های کشور.
• کاهش هزینه های بازاریابی، حمل و نقل و حذف واسطه ها در فرآیند تولید گیاهان دارویی.

• کاهش ضایعات گیاهان دارویی.
• افزایش نوآوری، تقویت سطح فناوری، افزایش تعداد ثبت اختراعات و ابداعات، تولید دانش فنی

برای توصیف شغلی، بدین ترتیب سه مؤلفه شامل: شرح شغل، موقعیت محلی و محصول یا خدمات نیاز است. در مرحله شرح شغل، از جمله هدف های کسب و کار، سودآوری و جنبه های قانونی، نوع حرفه انجام از تولیدی، خدماتی و جدید، فرصت ها و پیشرفت مدنظر است. مؤلفه موقعیت محلی از جمله امکان سرمایه گذاری و امنیت آن، مطلوبیت محل، فضای کافی، دسترسی به بازار و وجود امکانات اولیه و قابل دسترس بودن را مورد توجه قرار می دهد.

در مؤلفه محصول یا خدمات، مزایای محصول جدید و تفاوت آن با محصول موجود، نوع، ویژگی، کیفیت خدمات و محصول، تنوع تولید و محصول، توجه به توان مالی مشتریان، قیمت پایین و کیفیت بالا و در نهایت خلاقیت ها و نوآوری ها به کار رفته مورد توجه قرار می گیرد. بسته های کارآفرینی در بخش بازرگانی، به موضوع رقابت، قیمت گذاری و فروش و همچنین تبلیغات و روابط

عمومی می پردازند. در مقوله رقابت، رقبای نزدیک و غیرمستقیم مورد تحلیل قرار می گیرند، مزیت و ویژگی محصولات رقیب، تحول یا ثبات و نقاط قوت و ضعف رقیب و نتیجه عملکرد آن ها دارای اهمیت است.

در بخش قیمت گذاری و فروش، فنون بازاریابی در کسب و کار و استفاده از آن در شیوه قیمت گذاری و موقعیت رقبا مورد توجه قرار می گیرد؛ در مقوله تبلیغات در بازاریابی، بودجه و انواع و اقسام تبلیغات مختلف و خلاقیت ها و نوآوری ها و نحوه آگاهی دادن با توجه به عرف و فرهنگ جامعه، استفاده از عبارات جذاب، سهم مهمی در رونق کسب و کار دارد.

کارآفرینی با نیروی انسانی رابطه مستقیم دارد. از این رو در مقوله مدیریت منابع انسانی، نیروی انسانی صاحب بازار، مدیریت و تخصص و سوابق تجربی، وظایف و نقاط ضعف و قوت آن ها، نوع رفتار، با کارکنان و مشتریان در رونق کسب و کار، نقش آفرین است. در بخش مدیریت مالی، تهیه برنامه و بودجه به منظور راه اندازی کسب و کار و میزان سرمایه رای انتاج و حفظ و نگهداری آن و توجیه سرمایه گذاری، هزینه های مطالعاتی و تحقیقاتی مورد بررسی قرار می گیرند.

چنانچه این موارد همانند، به طور کامل در کنار هم قرار نگیرند؛ نقشه ای برای موفقیت تولید و چشم اندازی از آینده و نحوه توسعه کسب و کار وجود خواهد داشت. با توجه به موارد ذکر شده و اهمیت تهیه بسته های کارآفرینی، ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی بر اساس اولویت های موجود نسبت به تهیه بسته های کارآفرینی زیر با همکاری متخصصان، اعضاء هیئت علمی دانشگاه ها، تولیدکنندگان و اندیشمندان این حوزه اقدام نمود. امید

است این امر در رشد اشتغال‌زایی و توان اقتصادی افراد مرتبط با این حوزه موثر واقع شود.

-تولید آلوئه‌ورا در شرایط کشت فضای باز در مناطق گرمسیری؛

-فراوری ژل آلوئه‌ورا؛

-مرکز آموزش خصوصی گیاهان دارویی؛

-تولید نعناع فلفلی؛

-تولید آویشن؛

-تولید گل محمدی؛

-تولید ارگانیک گیاهان دارویی؛

-تولید تی‌بک گیاهان دارویی؛

-تولید نشاء گیاهان دارویی؛

-فراوری گیاهان دارویی در واحدهای کوچک روستایی؛

-واحد خشک‌کن و بسته بندی گیاهان دارویی؛

-تولید رزماری؛

-تولید به لیمو؛

-تولید اسانس در واحدهای کوچک روستایی؛

-تولید بادرنجبویه؛

-تولید گل گاوزبان؛

-کشت جایگزین آویشن در مناطق دیم؛

-کشت جایگزین زیره در مناطق دیم؛

-تغلیظ عصاره گیاهان دارویی؛

-تولید مریم گلی.

در پایان لازم می‌دانم از حمایت‌ها و همفکری‌های ارزشمند جناب آقای دکتر محمد حسن عصاره -دبیر محترم ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب سنتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری- تشکر نمایم.

علی ابراهیمی

مشاور ستاد و دبیر کارگروه توسعه فناوری و

کار آفرینی

www.ketab.ir